

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Š. Ch.,** proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina, oddělení ostatních správních činností,** se sídlem Jihlava, Žižkova 57, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2010, čj. KUJI 59304/2010, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2011, čj. 57 A 63/2010 – 37,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2011, čj. 57 A 63/2010 – 37, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobce dne 29. 4. 2010 v 22:54 na silnici II/602 v obci Nový Hubenov jako řidič motorového vozidla Iveco jel rychlostí 85 km/hod.; nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/hod. tedy překročil o 35 km/hod. Navíc dle Policie ČR řídil vozidlo, aniž by v té době byl držitelem řidičského oprávnění. Klíčovým bodem dalšího řízení před krajským soudem se posléze stala právě otázka, zda žalobce věděl o skutečnosti, že pozbyl řidičské oprávnění v důsledku předchozího dosažení 12 bodů, resp. zda vskutku 12 bodů dosáhl.

[2] Podle rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy ze dne 21. 5. 2010 se právě popsaným jednám žalobce dopustil přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 a písm. f) bod 3 zákona

č. 200/1990 Sb. Za přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 27 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolal, žalovaný však odvolání zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil ve svém rozhodnutí ze dne 26. 7. 2010, cit. v záhlaví tohoto rozsudku.

[4] Krajský soud v Brně žalobě vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil. Žalovaný podle soudu nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Již v odvolání totiž žalobce upozorňoval, že 12 bodů nedosáhl a že podal námitku proti záznamu 4 bodů. Těmito skutečnostmi se však prý žalovaný ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval. V dalším řízení soud zavázal žalovaného, aby najisto postavil, zda se žalobce vskutku dopustil přestupku řízením vozidla bez platného řidičského oprávnění. Za tím účelem je dle soudu nutné, aby byl k věci připojen spis Městského úřadu Blatná, který rozhoduje o námitkách žalobce proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů. Dokud nebude rozhodnutí Městského úřadu Blatná pravomocné, nebude možno spolehlivě rozhodnout o tom, zda se žalobce přestupku kladenému mu za vinu dopustil či nikoliv.

II.
Argumenty obsažené v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. Jako důvod označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. d) s. ř. s.

[6] Stěžovatel zdůrazňuje, že krajský soud porušil § 75 odst. 1 s. ř. s., neboť nevycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování stěžovatele. Soud nesprávně posoudil otázku, zda byl žalobce při kontrole dne 29. 4. 2010 držitelem řidičského oprávnění, resp. nesprávně připustil pochybnosti o této najisto postavené skutečnosti. Žalobce měl k tomuto dni v registru řidičů zaznamenáno 12 bodů, nemohl tedy být držitelem řidičského oprávnění. Záznamy, které v registru řidičů provedl jiný správní orgán, navíc mimo územní působnost žalovaného, je stěžovatel vázán. Nemůže je s ohledem na charakter výpisu z registru řidičů zpochybňovat. Do registru řidičů vskutku mohou být záznamy činěny i nesprávným způsobem, ale pro odstranění těchto vad nutno využít institutu námitek. Ty žalobcem uplatněny nebyly. Dokud nebudou případně některé body žalobci z registru „odepsány“, musí všechny správní orgány včetně stěžovatele ctít presumpci správnosti všech pravomocných rozhodnutí a dalších veřejných listin, v řízení použitých. Rozhodnutí ministerstva dopravy, z něhož krajský soud vyšel, bylo vydáno dne 22. 12. 2010, tedy poté, co o věci dne 26. 7. 2010 rozhodl stěžovatel. Pokud posléze vyjde najevo, že stěžovatel rozhodoval na základě nesprávných podkladů, bude zde dán důvod pro obnovu řízení. Stěžovatel dále upozorňuje, že z rozsudku není seznatelné, jakého pochybení se stěžovatel vlastně dopustil, resp. jak měl postupovat, aby se vyvaroval vady řízení soudem namítané.

[7] Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalobce uvádí, že není jasné, zda stěžovatel namítá nesprávné posouzení právní otázky či „nesprávné připuštění pochybností“. Upozornil, že právní názor Ministerstva dopravy potvrdil, že existuje pochybnost, zda

došlo k dosažení 12 bodů v souladu se zákonem. Toto byla právě ta pochybnost, při níž nutno aplikovat zásadu *in dubio pro reo*. Žalobce vycházel z toho, že v den spáchání přestupku dosáhl max. 11 bodů. Nelze mu proto ani přičítat byť jen nevědomou nedbalost ohledně vědomosti o dosažení 12 bodů. Odkazuje dále na zjevnou protiprávnost záznamu 4 bodů za přestupek projednaný v příkazním řízení rozhodnutím Magistrátu města Pardubic ze dne 2. 5. 2007. O tomto záznamu se nyní vede řízení o námitkách na Městském úřadu Blatná. Dosažení či nedosažení 12 bodů je jednoznačně předběžná otázka k zodpovězení toho, zda žalobce měl či neměl ke dni 28. 4. 2010 řidičské oprávnění. Jakkoliv se řízení o námitkách ke dni 2. 5. 2011 stále vede, lze očekávat, že žalobce v tomto řízení uspěje. Žalobce odmítá též to, že by rozsudek krajského soudu byl nepřezkoumatelný.

III.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. d) s. ř. s. Zdejší soud nejprve zvážil námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K tomu lze jen stručně uvést, že rozsudek krajského soudu zcela zjevně přezkoumatelný je.

[11] Krajský soud jasně vysvětluje, jakého pochybení se stěžovatel dopustil a stejně tak stěžovateli ukládá, jak má dále postupovat. Jak již bylo stručněji uvedeno v bodě [4] shora, podle krajského soudu stěžovatel porušil § 3 správního řádu, neboť dostatečně nezjistil stav věci. Klíčová argumentace krajského soudu je přitom obsažena na stranách 15 a 16 (jak ostatně správně uvádí žalobce ve svém vyjádření). Krajský soud zde především odkazuje na odvolání žalobce, který upozorňoval, že 12 bodů k 29. 4. 2010 nedosáhl, že počet bodů v registru řidičů byl nesprávně sečten a že jeho zmocněnec podal u Městského úřadu Blatná námitku proti záznamu 4 bodů. Těmito skutečnostmi se však prý stěžovatel ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval. Krajský soud též odkázal na rozhodnutí ministerstva dopravy čj. 944/2010-160-SPR/3, které zrušilo rozhodnutí správních orgánů o námitkách žalobce ohledně celkového počtu bodů. V dalším řízení soud zavázal stěžovatele, aby najisto postavil, zda se žalobce vskutku dopustil přestupku řízením vozidla bez platného řidičského oprávnění. Za tím účelem je dle soudu nutné, aby byl k věci připojen spis Městského úřadu Blatná, který rozhoduje o námitkách žalobce proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů. Dokud nebude rozhodnutí Městského úřadu Blatná pravomocné, nebude možno spolehlivě rozhodnout o tom, zda se žalobce přestupku kladenému mu za vinu dopustil či nikoliv.

[12] Z právě uvedeného tedy jasně vyplývají závěry krajského soudu. S těmito závěry stěžovatel ve své kasační stížnosti detailně polemizuje. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku je proto nedůvodná.

[13] Dále zdejší soud zvážil, zda krajský soud porušil § 75 odst. 1 s. ř. s. [námitka dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Podle tohoto ustanovení *při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu*.

[14] Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. jednoznačným způsobem váže správní soudy při jejich rozhodování. Pokud krajský soud rozhodne podle skutkového stavu existujícího v době vydání svého rozsudku, tedy nikoliv podle skutkového stavu, který byl v době rozhodnutí žalovaného, může to dle okolností vést ke zrušení takového rozsudku kasačním soudem. To v závislosti na tom, zda toto pochybení mělo vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 8 Afs 32/2008 - 59 ve věci *CHEMAGROUP s. r. o.*; srov. též rozsudek ze dne 10. 7. 2008, čj. 1 Afs 89/2008 - 76 ve věci *DJ service, s. r. o.*).

[15] Judikaturou dotvořené výjimky z aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. pokrývají jen velmi úzkou oblast, kde to vyžadují mezinárodní a evropské závazky České republiky nebo specifika přechodu z totalitárního na demokratický stát [z těchto výjimek srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 - 131, vysvětlující některá specifika řízení ve věcech mezinárodní ochrany; jinou výjimkou jsou situace spojené s nezákonnostmi komunistického režimu let 1948-1989, srov. k tomu rozsudek ze dne 19. 3. 2008, čj. 3 Ads 126/2007 - 37, resp. nález sp. zn. I. ÚS 605/03 ze dne 2. 6. 2005 (N 114/37 SbNU 475) nebo nález sp. zn. I. ÚS 712/05 ze dne 28. 6. 2007 (N 107/45 SbNU 451)]. Žádná výjimka z aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. však na právě řešený případ nedopadá.

[16] Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 26. 7. 2010. K tomuto dni byl stav bodového hodnocení řidiče (žalobce) 12 bodů (Nejvyšší správní soud zde pomíjí otázku vědomosti žalobce o této skutečnosti, kterou sice žalobce činil v žalobě spornou, která však není předmětem této kasační stížnosti). Žalobce tvrdil, že jeden ze záznamů v bodovém hodnocení byl proveden v rozporu se zákonem (protokol ze dne 9. 6. 2010 sepsaný na Městském úřadu Blatná). Proto podal proti provedení záznamu písemně námitku podle § 123f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. O silničním provozu. Řízení o námitkách podaných žalobcem proti zápisu 4 bodů bylo Městským úřadem Blatná dne 22. 6. 2010 usnesením zastaveno; o odvolání žalobce nebylo do 26. 7. 2010 rozhodnuto.

[17] Krajský soud ve svém rozhodnutí operuje též řadou skutečností, které nastaly až po 26. 7. 2010. Konkrétně se jedná o rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 23. 9. 2010, které k odvolání žalobce až na některé formální změny potvrdilo usnesení Městského úřadu Blatná ze dne 22. 6. 2010. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 4. 10. 2010. Klíčovou skutečností, na níž krajský soud odkazuje, je pak rozhodnutí Ministerstva dopravy čj. 944/2010-160-SPR/3, které ve zkráceném přezkumném řízení zrušilo právě cit. rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje a současně zrušilo usnesení Městského úřadu Blatná ze dne 22. 6. 2010 o zastavení řízení o námitkách. Toto rozhodnutí Ministerstva dopravy však bylo vydáno teprve dne 22. 12. 2010; účinky tohoto rozhodnutí nastaly ke dni 4. 10. 2010.

[18] Stěžovatel má tedy pravdu, že krajský soud smísil a bez jakéhokoliv rozlišování použil skutečnosti nastalé před a po vydání napadeného správního rozhodnutí. Ke dni

vydání svého rozhodnutí vycházel stěžovatel z pravomocných rozhodnutí o provedení záznamů bodů, přičemž stav bodového hodnocení žalobce byl 12 bodů. Není tedy jasné, jaké další důkazní řízení měl stěžovatel dne 26. 7. 2010 provádět. Krajský soud tedy porušil § 75 odst. 1 s. ř. s., a to způsobem majícím vliv na rozhodnutí ve věci samé (viz v bodě [14] cit. věc *CHEMAGROUP*). Námitka stěžovatele je důvodná. Nutno souhlasit též s právním názorem stěžovatele, že dopady eventuální změny skutkového a právního stavu věci bude možno řešit zákonem předvídanou cestou, tedy obnovou řízení, které vedlo k žalobou napadenému rozhodnutí (§ 100 správního řádu).

[19] Není konečně ani správná výtka krajského soudu, podle níž se rozhodnutí stěžovatele vůbec nevypořádalo s žalobcovými odvolacími námitkami, že 12 bodů nedosáhl, což odůvodňoval námitkou proti záznamu 4 bodů. I tento závěr stěžovatel zpochybňuje námitkou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalobou napadené rozhodnutí stěžovatele k tomu jasně (a správně) uvádí, že „[v]*eškerá rozhodnutí, na základě kterých byly provedeny záznamy v evidenční kartě* [žalobce] *jsou pro správní orgány závazná, tedy i pro správní orgán I. stupně a pro odvolací orgán. Nic na tom nemění ani skutečnost, že měl* [žalobce] *proti některým záznamům podat námitky.*“ Stěžovatel dále znovu zdůraznil závaznost rozhodnutí, na základě kterých byly provedeny záznamy v kartě řidiče (s. 4 rozhodnutí). I tato námitka stěžovatele je tedy důvodná.

IV.
Závěr a náklady řízení

[20] Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto zdejší soud věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Důsledně tak rozliší skutkové a právní okolnosti existující v době rozhodování stěžovatele a ty, které nejpozději ke dni 26. 7. 2010 neexistovaly. Ve svém rozhodnutí pak vyjde jen z prve uvedených. Současně se znovu vypořádá se všemi žalobními body vznesenými žalobcem.

[21] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2011

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu